

Startnotitie

Vitaal Platteland

Bestuurlijk opdrachtgever : B. Gijsberts
Ambtelijk opdrachtgever : P. Spapens
Projectleider : M. Griffioen
Projectteam : D. van Baal, N. ten Brink, A. Veldkamp, R. Nijboer, A. Liemburg
Datum besluit GS : 4 maart 2014
Datum besluit PS : 16 april 2014

1. Inhoudelijke beschrijving

1.1 Inleiding

In het Collegeuitvoeringsprogramma 2011-2015 (CUP) heeft de provincie aangegeven een bijdrage te willen leveren aan het vitaal houden van ons platteland. De (ruimtelijke) kaders voor de ontwikkeling van het landelijk gebied zouden samenkomen in een nota Vitaal Platteland. In de Tussenbalans (april 2013) hebben wij vastgesteld dat de provincie in afwachting was van meer duidelijkheid vanuit het Rijk en Europa over de regelingen voor het landelijk gebied (GLB/POP 3). Zolang is de nota Vitaal Platteland uitgesteld. Ook de Economische Agenda en het beleidskader zorg, zorginnovatie en herijkt sociaal beleid vormden input voor een op te starten nota Vitaal Platteland. De Provincie is (nog steeds) in afwachting van besluitvorming van het rijk over de Programmatische aanpak stikstof (PAS), omdat deze kaderstellend is voor veel ruimtelijk economische ontwikkelingen in het landelijk gebied. In de Tussenbalans staat dat de nota Vitaal Platteland in 2014 wordt opgesteld. De Provincie is (nog steeds) in afwachting van besluitvorming van het rijk over de Programmatische aanpak stikstof (PAS), omdat deze kaderstellend is voor veel ruimtelijk economische ontwikkelingen in het landelijk gebied. In de Tussenbalans wordt gesproken over het ruimte bieden voor de verbreding en verdieping van bedrijfsactiviteiten. Voorbeelden daarvan zijn: ruimte voor recreatie en toerisme, zorg en het uitbreiden van bedrijfsactiviteiten, zoals distributie, opslag en handel. Nu sinds december 2013 de contouren van het PAS-beleid zich aftekenen, kan het proces van het opstellen van een Agenda Vitaal Platteland worden opgestart.

1.2 Aanleiding: ruimte voor ontwikkeling

Flevoland is voor een groot deel van oorsprong een landbouwgebied. De agrarische sector is een belangrijke economische motor voor de Flevolandse economie. De agrarische sector heeft daarom ruimte nodig om te kunnen ondernemen. Wij zien het als onze taak die ruimte te bieden in goede balans met onze verantwoordelijkheid voor de vele andere aspecten die een rol spelen in de vitaliteit van het platteland zoals water, natuur, milieu en ruimtelijke kwaliteit. We willen ons samen met partners actief inzetten om de vitaliteit in het landelijk gebied te verbeteren.

1.3 Doelstelling: Agenderende visie

Het doel van de Agenda Vitaal Platteland is uiteindelijk gemeenten meer ontwikkelingsruimte te bieden voor het opstellen van bestemmingsplannen met gelijktijdige borging van de ruimtelijke kwaliteit. Daarom wordt in 2014 een agenderende visie, de Agenda Vitaal Platteland, opgesteld. Dat willen we samen met gebiedspartners doen. De agenderende visie wordt gebaseerd op een inventarisatie welke ontwikkelingen zich voordoen. Op basis van de Agenda kunnen we het huidige beleid (de vigerende beleidskaders vastgelegd in het Omgevingsplan Flevoland 2006 en in onderliggend beleid) in de volgende Statenperiode actualiseren. Het agenderende visiedocument kan bovendien ook bijdragen aan imagoversterking: de (unieke) oplossingen die in het landelijk gebied van Flevoland mogelijk zijn.

In hoofdstuk 3 en de bijlagen zijn de inhoudelijke opgaven van de Agenda Vitaal Platteland geduid alsmede de argumentatie om tot een agenderende visie Vitaal Platteland te komen die recht doet aan hetgeen over de Nota Vitaal Platteland is opgenomen in collegeakkoord, uitvoeringsprogramma, Tussenbalans en Programmabegroting.

1.4 Beoogd resultaat

De Agenda Vitaal Platteland zal een integraal beeld geven van de ontwikkeling(skansen) van het platteland. Eén van de bouwstenen is een evaluatie van bestaand beleid. Waar nodig bevat de Agenda voorstellen voor aanpassingen van bestaande provinciale regelgeving (structuurvisie, beleidsregels, verordening, subsidiekader). Dit zal afhangen van de vraag in hoeverre de provincie hier de komende jaren een sturende of faciliterende rol in kan spelen. De Agenda Vitaal Platteland kan aanleiding zijn voor het aanpassen van ons ruimtelijk instrumentarium (bv. Experimentenkader Omgevingsplan en beleidsregel kleinschalig multifunctioneel gebruik landelijk gebied) of bijvoorbeeld in een structuurvisie landelijk gebied of in meerdere gebiedsgerichte structuurvisies. Het nieuwe PlattelandsOntwikkelingsProgramma (POP3) kan een instrument zijn om de uitvoering van maatregelen te financieren.

De Agenda zal ook een communicatiemiddel zijn waarin we duidelijk maken hoe de provincie zich onderscheidt van andere regio's in het ruimte blijven bieden aan nieuwe ontwikkelingen. In de trant van 'In Flevoland kan het wel'.

1.5 Beoogd effect

Een vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied waar het goed leven, werken en recreëren is.

1.6 Focus op ruimtelijk economische vraagstukken

De Agenda Vitaal Platteland zal zich concentreren op de vraagstukken op het ruimtelijk-economisch domein. Onder andere de volgende onderwerpen zijn hierbij aan de orde:

- ruimte voor innovatie en verduurzaming van landbouw,
- ruimte voor intensieve veehouderij,
- schaalvergroting onder andere bij bedrijfsopvolging en melkveehouderijen,
- transitie van akkerbouw naar veehouderij,
- ruimte voor het uitvoeren van de Economische Agenda en het benutten van kansen op synergie die de Floriade biedt,
- ruimte voor hernieuwbare (biobased) energie in relatie tot het landschap,
- ruimte voor bijzondere werkvormen.

In hoofdstuk 3 van deze startnotitie is de inhoud verder uitgewerkt.

1.7 Samenwerking met gebiedspartners

Gezien de breedte van de thematiek en gezien het feit dat de Nota de gehele provincie en de belangen van alle gemeenten met een landelijk gebied betreft zal voor het opstellen van de Agenda Vitaal Platteland conform onze bestuursstijl en onze Omgevingsagenda samenwerking met onze gebiedspartners plaats vinden. Het betreft in ieder geval alle gemeenten, Waterschap Zuiderzeeland, agrarische ondernemers, LTO Noord, bedrijfskringen/VNO-NCW, vertegenwoordigers van de groendorpen, recreatieondernemers, RECRON, natuurorganisaties en terreinbeheerders zoals het Flevolandschap, Natuur en Milieu Flevoland, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Deze partijen willen wij betrekken door in één of meerdere gebiedsbijeenkomsten beelden op te halen van de opgaven waarmee het landelijk gebied te maken heeft en deze te leggen naast de rollen en het instrumentarium van de provincie. Deze opbrengst wordt verwerkt in de Agenda en zal gepresenteerd worden in een tweede ronde gebiedsbijeenkomsten.

1.8 Afbakening

De Agenda Vitaal Platteland bevat, op basis van een integrale afweging, de opgaven die zich in het landelijk gebied voordoen en integreert daarbij de resultaten van andere lopende beleidssporen die invloed hebben op het landelijk gebied. De Agenda vormt de opmaat naar het bieden van ontwikkelingsruimte in evenwicht met de ruimtelijke kwaliteit en geeft inzicht in oplossingen die in Flevoland mogelijk zijn.

De Agenda Vitaal Platteland is geen structuurvisie in de zin van de nWro maar een met gebiedspartners ontwikkelde en gedragen agenda voor de actualisatie van het Omgevingsplan Flevoland 2006 en het onderliggend beleid na 2015. De Agenda biedt helderheid en duidelijkheid over welke (onderscheidende) ruimtelijke mogelijkheden er (wenselijk) zijn in het landelijk gebied van Flevoland.

1.9 Randvoorwaarden en risico's

Andere werksporen:

De reeds door PS geaccordeerde werksporen 'uitwerking natuurbeleid' en 'partiële herziening water' relevante input zullen opleveren voor de Agenda Vitaal Platteland. Dat geldt ook voor de actualisatie van de mobiliteitsvisie waarvoor binnenkort een startnotitie wordt voorgelegd aan de PS. Het betreft o.a. onderwerpen als agrarisch natuurbeheer, waterkwaliteit en wateroverlast. Het werkspoor Agenda Vitaal Platteland zal de uitkomsten van de andere werksporen benutten, maar zal deze werksporen niet overdoen.

Bij de afronding van het werkspoor Vitaal Platteland zullen wij de uitkomsten van de andere werksporen integreren waarbij eventuele synergie of dilemma's, als deze aan de orde zijn expliciet aan u zullen worden voorgelegd.

Verwachtingenmanagement:

Het proces kan leiden tot agendapunten die tot de verantwoordelijkheid behoren van andere partijen. O.a. gemeenten en belangenorganisaties kunnen wensen hebben die niet passen bij de provinciale rol. Zo hebben veel ontwikkelingen in het buitengebied gevolgen voor de belasting van gemeentelijke wegen. Dit kan wel een plek krijgen in de Agenda, maar leidt niet tot een voorstel tot wijziging van provinciaal beleid. Een ander voorbeeld hiervan is de leefbaarheid van de dorpen (voorzieningsniveau). Zie hiervoor ook de relatie met de zorgnota. Vanuit de kerntakendiscussie is dit onderwerp vooral iets voor gemeenten en aanbieders van zorg. Vanuit haar provinciale ruimtelijk-economische verantwoordelijkheid zal de Agenda Vitaal Platteland wel de koppeling tussen stedelijk en landelijk gebied leggen. Voorbeelden hierbij zijn mogelijkheden voor zorgboerderijen en andere (neven)activiteiten op dit gebied op vrijkomende erven.

In de communicatie naar gebiedspartners moet dit aspect (verwachtingenmanagement) steeds voldoende aandacht krijgen.

2. Proces

2.1 Fasering en activiteiten

De planning van het werkspoor Vitaal Platteland is gericht op vaststelling van de Agenda eind 2014. Externe consultatie zal pas starten na vaststelling van de startnotitie om te voorkomen dat onvolledige of verkeerd gerichte processen in gang worden gezet.

Rond de zomer zal een eerste ronde van een of meerdere gebiedsbijeenkomsten plaatsvinden. Daarna zal een analyse van geconstateerde spanning van ruimtelijk economische ontwikkelingen in het landelijk gebied met het provinciale ruimtelijke instrumentarium afgerond worden. Dit is een evaluatie van het bestaande beleid: de oogst van de gebiedsbijeenkomsten wordt tegen het vigerend beleid aangehouden.

Op basis van de uitkomsten van de eerste ronde en de analyse zal een tweede ronde georganiseerd worden om te komen tot een agendering van gewenste aanpassingen van het provinciale beleidskader (ruimtelijke regelgeving, subsidie, communicatie).

In het najaar kan als onderdeel van het opstellen en de behandeling van de concept Agenda Vitaal Platteland in een aparte workshop met de Staten worden gesproken over de uitkomsten van de gebiedssessies.

Tot slot zullen we in de maanden november en december via de route beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming Provinciale Staten vragen de Agenda Vitaal Platteland vast te stellen.

In de volgende paragraaf staat dit schematisch in de tijd uitgezet.

2.2 Tijdsplanning 2014

1. Startnotitie en voorbereiding intern	januari - mei
2. Gebiedsbijeenkomsten	juni - juli
3. Analyse, schrijven concept agenda	juli - september
4. Tweede ronde gebiedsbijeenkomsten	oktober
5. Vaststellen agenda	november - december

2.3 Betrokkenheid Provinciale Staten

Provinciale staten worden op twee momenten in het proces betrokken:

1. Bij het vaststellen van de startnotitie.
2. Bij het vaststellen van de agenda. Dit start met een beeldvormende ronde in oktober, gevolgd door een oordeelsvormende ronde en besluitvorming in november/december

3. Duiding inhoudelijke reikwijdte Agenda Vitaal Platteland

De provincie wil de agrarische sector in haar verdere ontwikkeling faciliteren en ondersteunen, zodanig dat er een duurzame, vitale landbouwsector ontstaat en er meer mogelijkheden ontstaan voor de ontwikkeling van andere economische functies in het landelijk gebied. Daarom is het belangrijk zicht te hebben op de ontwikkelingen die zich voordoen en opgaven die daaruit voortvloeien voor het provinciale beleid.

De landbouw verandert in een hoog tempo in reactie op de toenemende concurrentie op de wereldmarkt en de scherpere eisen die de maatschappij stelt aan de productie. Bedrijven reageren hierop met schaalvergroting, specialisatie, intensivering en een verschuiving van akkerbouw naar veehouderij. Ook zijn er bedrijven die oplossingen zoeken in verbreding van de bedrijfsvoering, zoals verwerking van agrarische producten, het telen van energie- of andere gewassen, mestvergisting, recreatie en toerisme en het beleefbaar maken van en educatie over het landelijk gebied en natuur (denk daarbij aan bijvoorbeeld pluktuinen of een eetbaar bos).

Stedelijke uitbreiding, aanleg van infrastructuur en ontwikkeling van natuur en recreatie zullen het agrarisch productieareaal verder doen krimpen. Dit beïnvloedt in voorkomende gevallen ondernemersbeslissingen over investeringen en bedrijfsontwikkeling en vereist een vroegtijdige en zorgvuldige communicatie tussen overheid (rijk, provincie en gemeenten) en ondernemers.

De landbouw heeft ook te maken met beleidswijzigingen. Het natuurbeleid is naar de provincie gedecentraliseerd. Het Europees landbouwbeleid, dat vanaf 2014 een nieuwe 7 jaarsperiode ingaat, gaat uit van inkomenstoelagen per ha en biedt meer ruimte voor zogenaamde groen-blauwe diensten door agrariërs. Het melkquotum voor de melkveehouderij en de dierrechten voor varkens en pluimvee verdwijnen. Nieuwe vormen van energieproductie vragen om ruimte.

De economische ontwikkelingen leiden er in Flevoland toe dat de (agrarische) bedrijven in het landelijk gebied onder te verdelen zijn in vier categorieën:

1. Er treedt specialisatie, schaalvergroting en transitie op van bedrijven. Een voorbeeld is een melkveehouder die zich concentreert op melkveehouderij en het aantal koeien uitbreidt. Of een akkerbouwer die overschakelt op (melk)veehouderij.
2. Er zijn bedrijven die hun inkomensbasis verbreden met agrarische neventakken. Een akkerbouwer die daarnaast intensieve veehouderij bedrijft.
3. Er zijn agrarische bedrijven die de verbreding van hun inkomensbasis zoeken in niet-agrarische functies. Bijvoorbeeld door combinaties te maken met zorgfuncties (zorgboerderij) of met toeristische/recreatieve functies (kamperen bij de boer). Maar ook verbreding van bedrijfsactiviteiten waardoor de hele keten wordt gehuisvest op het eigen erf. Denk aan sap dat wordt geperst en gebotteld op het erf van de fruitteler.
4. Er zijn agrarische bedrijven die transformeren naar een heel andere functie. Voorbeelden zijn industriële (biogasinstallaties), logistieke (opslagruimte voor de detailhandel) of woonfuncties.

Het economisch gewicht van de landbouw in de economische structuur van het landelijk gebied verandert. De werkgelegenheid verandert, neemt af en verplaatst zich deels. De productie neemt juist toe. Het CBS heeft aangegeven dat in heel Nederland in de periode tot 2030 80% van de huidige agrarische bouwpercelen (erven) vrijkomt. Hoewel Flevoland een grootschaligere en robuustere structuur kent dan veel andere gebieden in Nederland is ook in Flevoland deze ontwikkeling gaande: van ongeveer 1.900 bedrijven nu naar 1.500 in de komende 10 jaar.

Deze ontwikkelingen brengen verschillende vragen en opgaven met zich mee die relevant zijn voor de Agenda Vitaal Platteland, zoals o.a. erfgruotte, functiemenging en scheiding in het buitengebied, transportstromen, toepassen van experimentenkader voor huisvesting van tijdelijke arbeiders. Daarbij dient ook in ogenschouw genomen te worden dat de verschillende polders vanuit hun specifieke inpolderingsgeschiedenis elk hun eigen cultuurhistorische en landschappelijk kwaliteit hebben.

De vraag zal zich dus afhankelijk van het onderwerp voordoen of de Agenda Vitaal Platteland zich richt op het gehele landelijke gebied of dat meer maatwerk mogelijk en nodig is, bijvoorbeeld door verschillende accenten per polder.

Provinciale rol:

In het Coalitieakkoord Flevoland 2011-2015 is aangegeven dat samenlevingsontwikkeling, maatschappelijke en sociale ondersteuning steeds meer een taak is geworden van zelfstandige en krachtige gemeenten die dat in samenwerking met hun inwoners heel goed kunnen organiseren. De provincie trekt zich in deze collegeperiode terug op haar regionale verantwoordelijkheden. De provincie zet zich meer dan voorheen in op haar kerntaken. Deze collegeperiode ligt de focus op ruimte, economie, bereikbaarheid en cultuur waar dit de lokale belangen overstijgt. Daar liggen onze kerntaken en zijn we wettelijk bevoegd. De provincie speelt op het (inter)regionale niveau een sectoroverstijgende en verbindende rol. De provincie fungeert als gebiedsregisseur door het ontwikkelen van integrale ontwikkelingsvisies, het uitruilen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen gemeenten en regio's binnen onze provincie. Tenslotte houden wij toezicht op de gemeenten en hebben we een belangrijke rol bij het oplossen van bestuurlijke en financiële problemen van gemeenten.

Bijlage 1

Doelen uit de Omgevingsagenda

Europese belangen:

- Structuurversterking, duurzaamheid, leefbaarheid, Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).
- Instandhouden en vergroten biodiversiteit. Natura 2000.
- Beschermen archeologisch erfgoed. Verdrag van Malta.
- Beschermen, verbeteren waterkwaliteit, Kaderrichtlijn Water (KRW).

Nationale belangen (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, SVIR 2012):

- Een excellente ruimtelijk-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie.
- Efficiënt gebruik van de ondergrond.
- Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen.
- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.
- Ruimte voor waterveiligheid een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.
- Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Provinciale belangen (Omgevingsplan Flevoland 2006 en Coalitieakkoord Flevoland 2011-2015):

- Versterken vitaliteit en leefbaarheid landelijk gebied (ruimte voor samenhangende ontwikkeling van landbouw en natuur). Inspelen op demografische veranderingen.
- Economische ontwikkeling: topsector Agro & Food; clusterbenadering.
- Versterken economische structuur vitaal platteland (w.o. kleinschalig multifunctioneel gebruik en vrijetijdsbesteding).
- Moderne intensieve veehouderij.
- Duurzaamheid: koploper duurzame ontwikkeling van met name energie en klimaat.
- Realisatie herijkte EHS en adequaat beheer.
- Behoud van stilte in milieubeschermingsgebieden voor stilte en bescherming van grondwater in milieubeschermingsgebieden voor grondwater
- Flevolandse belangen opgenomen in Deltaprogramma.
- Leefbaarheid: vermindering achterstand voorzieningenniveau.
- Versterkt Flevolands cultureel erfgoed.
- Versterken Flevolandse identiteit.
- Betere bereikbaarheid.

Bijlage 2

Relevante besluitvorming over de Nota Vitaal Platteland in deze collegeperiode

1. Inleiding

In deze collegeperiode zijn diverse besluiten genomen over het opstellen van een visie op het landelijk gebied. De oorsprong in het uitstellen van de Nota Vitaal Platteland ligt primair bij de onduidelijkheid die landelijk bestaat over de stikstofruimte die beschikbaar is voor landbouwontwikkeling. Het college is van mening dat op basis van de stand van zaken van het PAS op dit moment het mogelijk zou moeten zijn om eind 2014 te komen tot een visie op het Flevolandse platteland die voldoende rekening kan houden met de kaders die landelijk in het PAS bepaald zullen worden.

In deze notitie worden de verschillende besluiten en het doel dat ze beoogden beschreven om tot de conclusie te komen dat de voorgestelde Agenda Vitaal Platteland zal leiden tot het invullen van deze besluiten en het bereiken van de gewenste doelen (zicht op het bestaande beleid, visie op de toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied en een agenda voor eventuele aanpassingen van het (o.a. ruimtelijke) beleid waaronder ook de kaders van het Experimentenkader.

2. Benoemde producten

In het Coalitieakkoord Flevoland 2011-2015 is een nieuwe nota landbouw en visserij aangekondigd, waarin de visie op de ontwikkeling van de landbouw en visserij op de middel(lange) termijn wordt vastgelegd. Innovatie en verduurzaming van de sector, verbreding van de economische dragers van het platteland en natuurontwikkeling zouden hierin centrale thema's zijn.

In het Collegeuitvoeringsprogramma 2011-2015 (CUP) heeft de provincie aangegeven een bijdrage te willen leveren aan het vitaal houden van ons platteland. De (ruimtelijke) kaders voor de ontwikkeling van het landelijk gebied komen samen in een nota Vitaal Platteland.

Voorts geeft het Collegeuitvoeringsprogramma aan dat de intensieve veehouderij een sector is waarin zich belangrijke ontwikkelingen voordoen. De ruimte voor deze sector wordt begrensd door wettelijke beperkingen. Provincie wacht de besluiten van het rijk over de Programmatische aanpak stikstof (PAS) af (2012) voor zij daarover in Flevoland de discussie aangaat. Op basis van een breed maatschappelijk debat met stakeholders formuleert de provincie de kaders voor een verantwoorde ontwikkeling van intensieve veehouderij.

De Omgevingsagenda geeft inzicht in de belangen waarvoor de Agenda Vitaal Platteland een integratiekader vormt.

In de Tussenbalans (april 2013) is vastgesteld dat de provincie in afwachting was van meer duidelijkheid vanuit het Rijk en Europa over de regelingen voor het landelijk gebied (GLB/POP 3), de Economische Agenda en het beleidskader zorg, zorginnovatie en herijkt sociaal beleid. Zolang is de nota Vitaal Platteland uitgesteld.

In dezelfde Tussenbalans is aangegeven dat de nota Vitaal Platteland in 2014 wordt opgesteld. De pijlers waar inhoudelijk aan wordt gedacht zijn de verbreding en verdieping van bedrijfsactiviteiten. Voorbeelden daarvan zijn: ruimte voor recreatie en toerisme, zorg en het uitbreiden van bedrijfsactiviteiten, zoals distributie, opslag en handel.

In de nota 'Naar een nieuw verzorgd Flevoland' die in februari 2013 door PS is vastgesteld is het volgende over de relatie met de Nota Vitaal Platteland opgenomen:
Naast economische en ruimtelijke aspecten is de leefbaarheid van het landelijk gebied een van de onderdelen die in de nota Vitaal Platteland verder uitgewerkt zal moeten worden. "Leefbaarheid" is echter een heel ruim begrip. Zetten we dan in op het verbeteren van de sociale cohesie in een dorp door een MFC neer te zetten?

Leveren we een bijdrage aan de oplossing voor het mogelijke probleem dat veel huisartsen in de kleine kernen in de komende 10 jaar met pensioen gaan? Kunnen we slimme koppelingen maken tussen stedelijk gebied en landelijk gebied? Er zal in ieder geval zorgvuldig bekeken worden hoe vanuit het sociale beleid hier het beste invulling aan gegeven kan worden passend bij rol en profiel van de provincie. Waar bij de uitwerking van een nieuw meerjarenprogramma voor het platteland (mede) getoetst zal worden op de 5 beleidsthema's - ouderen, gehandicapten, chronisch zieken, vrijwilligers/mantelzorgers en eenzaamheidsbestrijding. Uiteindelijk zal dit een visie en provinciaal beleid opleveren over een vitaal platteland voor de periode van 2014 - 2020.

3. Benoemde doelstellingen

Het beoogd maatschappelijk effect van zowel de nota Vitaal Platteland als de visie op het landelijk gebied uit de Tussenbalans is een vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied waar het goed leven werken en recreëren is.

De doelstelling van de nota Vitaal Platteland (activiteit 3.4) is een verbreding van de economische dragers van het platteland en verduurzaming van landbouw, intensieve veehouderij en visserij.

De doelstelling van de visie op het landelijk gebied (activiteit 2.5) is een ruimtelijk beleid voor het landelijk gebied waarin ruimte wordt geboden voor activiteiten die bijdragen aan vitaliteit en leefbaarheid, een moderne intensieve veehouderij en kleinschalig multifunctioneel gebruik.

Gelet hierop blijft het maatschappelijk effect ongewijzigd en is de doelstelling om in 2014 een agenderende visie Vitaal Platteland met gebiedspartners op stellen als basis voor een actualisatie van het Omgevingsplan Flevoland 2006 en onderliggend beleid in de volgende collegeperiode op basis waarvan gemeenten meer ontwikkelingsruimte krijgen in hun bestemmingsplannen en de ruimtelijke kwaliteit wordt geborgd. Het agenderende visiedocument is direct inzetbaar voor regiomarketing: de (unieke) oplossingen die in het landelijk gebied van Flevoland mogelijk zijn.

4. Benoemde activiteiten

In de Tussenbalans 2013 zijn voor het thema Economie, Duurzaamheid en Vitaal Platteland de volgende activiteiten opgenomen voor de periode 2013- 2015 ten aanzien van Vitaal Platteland (activiteit 3.4):

3.4.1 We stellen een visienota Vitaal Platteland op waarin geldend beleid o.a. op het gebied van economie, recreatie, cultuur, zorg, verduurzaming van de landbouw, visserij, natuurontwikkeling, het Europees landbouw- of visserijbeleid en de ruimtelijke regelgeving worden opgenomen. Resultaatsverplichting 2014.

3.4.2 Wij organiseren een maatschappelijk debat en stellen mede op basis daarvan kaders op voor intensieve veehouderij. Resultaatsverplichting 2015.

We zijn in afwachting van meer duidelijkheid vanuit het Rijk en Europa over de regelingen voor het landelijk gebied (GLB/POP3), de Economische Agenda en het beleidskader zorg, zorginnovatie en herijkt sociaal beleid. Zolang hebben wij het opstellen van de nota Vitaal Platteland uitgesteld. Dit gebeurt alsnog in 2014. De pijlers waaraan we inhoudelijk denken zijn de verbreding en verdieping van bedrijfsactiviteiten. Voorbeelden daarvan zijn: ruimte voor recreatie en toerisme, zorg en het uitbreiden van bedrijfsactiviteiten, zoals distributie, opslag en handel.

De mogelijkheden om het beleid voor intensieve veehouderij te ontwikkelen, worden beperkt door de stikstofproblematiek. Het rijk is bezig met een Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De oplevering van de PAS is al een aantal malen uitgesteld en de verwachting

is dat de PAS in de tweede helft van 2014 zal worden afgerond. De PAS zal het kader bepalen waarbinnen het provinciale beleid kan worden ontwikkeld. Het heeft geen zin een maatschappelijk debat te starten over intensieve veehouderij, als er geen ontwikkelingsmogelijkheden zijn voor die sector. Daarom zien wij ons genoodzaakt het debat hierover uit te stellen tot 2015.

In de Tussenbalans 2013 zijn voor het thema Ruimte en Bereikbaarheid de volgende activiteiten opgenomen voor de periode 2013-2015 ten aanzien van het landelijk gebied (activiteit 2.5):

2.5.1 Een visiedocument waarin het beleid dat van toepassing is op het landelijk gebied is gebundeld. Wijziging in de Tussenbalans 2013 vergeleken met Collegeuitvoeringsprogramma 2011-2015. Resultaatsverplichting 2014.

2.5.2 Wij actualiseren de beleidsregel voor kleinschalig multifunctioneel gebruik van het landelijk gebied om bij te dragen aan het in balans houden en brengen van economische ontwikkelingen, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. Resultaatsverplichting 2014.

2.5.3 In ons beleid bieden we volop ruimte voor een samenhangende ontwikkeling van landbouw en natuur. Inspanningsverplichting 2014.

Bij het opstellen van het Collegeuitvoeringsprogramma was het de intentie om de kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied te herzien. Aanleiding hiervoor was de wens om meer ruimte te bieden voor kleinschalige ontwikkelingen en om het beleid voor intensieve veehouderij te actualiseren. Voor dat laatste is het noodzakelijk dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) bekend is. Dit rijksbeleid heeft vertraging opgelopen en wordt naar verwachting in de tweede helft van 2014 afgerond. Wij hebben besloten onze visie op de ruimtelijke kaders voor het landelijk gebied vooruitlopend op dit rijksbeleid te ontwikkelen. Op basis van de visie zullen wij de beleidsregel voor kleinschalig multifunctioneel gebruik van het landelijk gebied actualiseren.

Met het agenderende visiedocument Vitaal Platteland worden de resultaatsverplichtingen 3.4.1 (Visienota Vitaal Platteland) en 2.5.1 (bundeling beleid) direct gerealiseerd, waarbij inspanningsverplichting 2.5.3 wordt ingevuld. Gelet op de volgtijdelijkheid en de stand van zaken worden na vaststelling van de Agenda Vitaal Platteland na 2015 de resultaatsverplichtingen 3.4.2 en 2.5.2 gerealiseerd. Het debat over de intensieve veehouderij en de actualisatie van de beleidsregel "Kleinschalig multifunctioneel gebruik van het landelijk gebied" worden dus begin 2015 opgepakt. Wij verwachten dat er in 2014 op landelijk niveau voldoende duidelijkheid ontstaat in het kader van de PAS over ruimte voor ontwikkelingen in het landelijk gebied. Dit is overigens wel een procesrisico waarbij wij afhankelijk zijn van de landelijke voortgang.

Daarom stellen wij voor één Agenda Vitaal Platteland op te stellen (en dus geen visie of nota) waarin we alle aspecten in het landelijk gebied integreren.